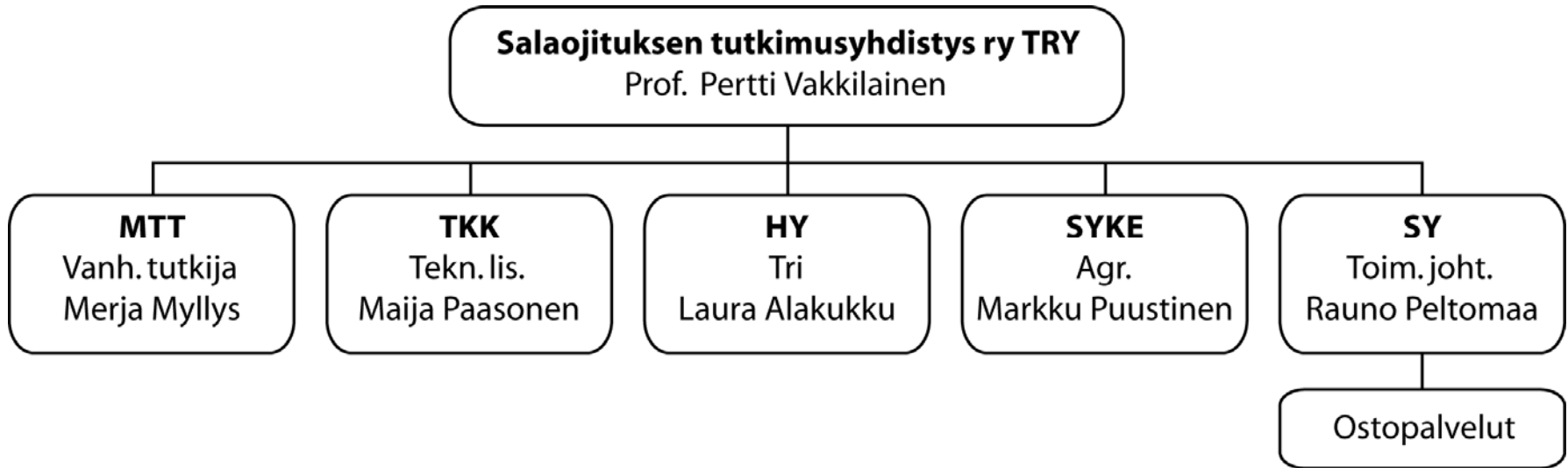

Pellon vesitalouden optimointi tilatasolla, PVO

4.12.2008

Helena Äijö
Salaojayhdistys ry

Osallistuvat organisaatiot

Budjetti ja kesto

Kokonaisbudjetti 590 000 €

- MMM 230 000 €
- Salaojituksen tutkimusyhdy. 240 000 €
- Osallistuvat organisaatiot 120 000 €

Kesto

- 2006-2008
- jatkoaika 2009
- seuranta pyritään jatkamaan

Tutkimuksen tavoitteet

on selvittää eri salaojitusmenetelmien

- vaikutuksia maan vesitalouteen ja satoon
- vaikutuksia ravinnehuuhtoumiin
- kestoikä ja taloudellisuus.

Osakokonaisuudet

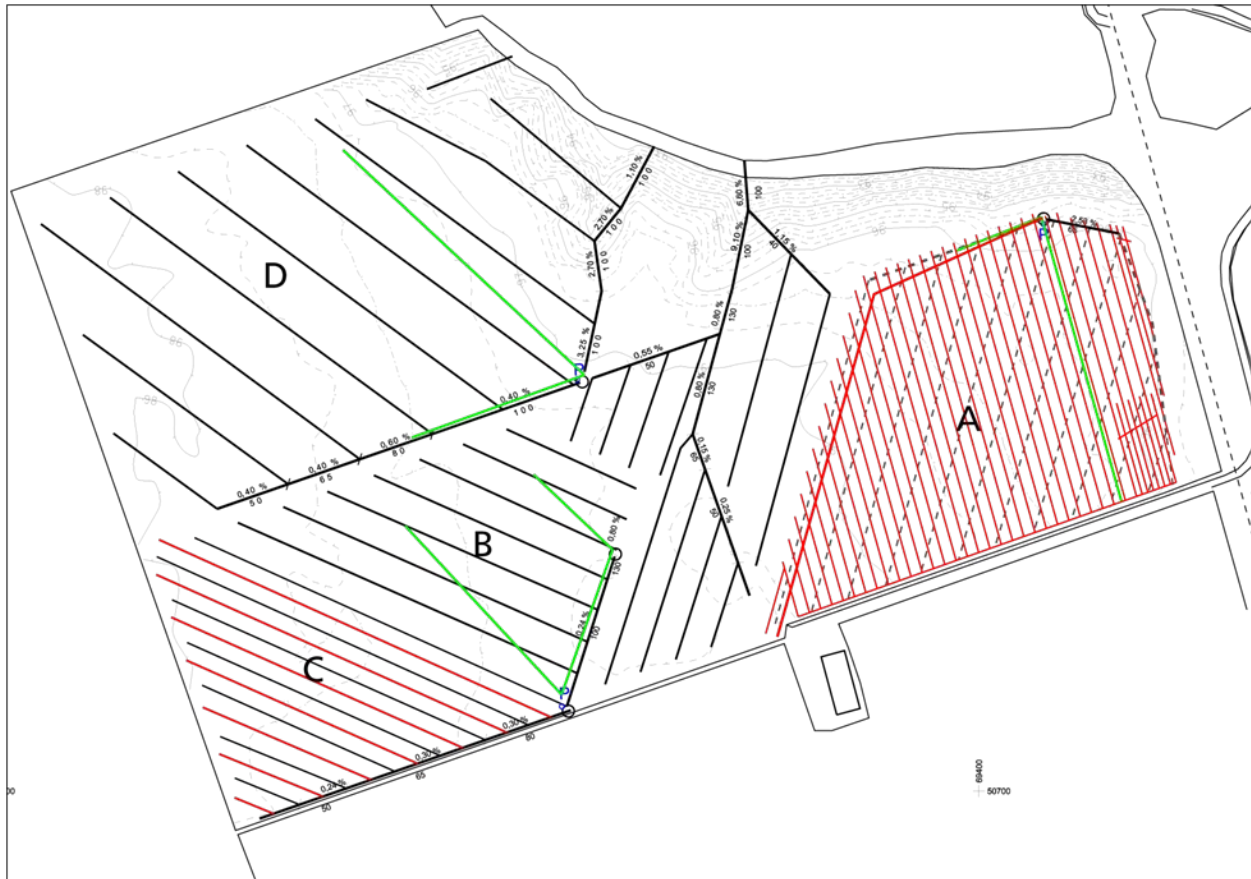
1. Uusien koekenttien perustaminen
2. Uusien tilakohtaisten seurantakohteiden perustaminen, VN:n asetus 322/2006
3. Vanhojen koekenttien kokemusten kokoaminen
4. Tilakohtaisten kokemusten kartoitus erilaisista salaojitusratkaisuista

1. Uudet koekentät

- Nummela, Jokioinen
  - 8 ha, aitosavi, salaojitettu –50-luvulla
  - 4 lohkoa, joista kaksi täyd.ojitetaan –08
    - a) ohut suodatinkangas ympärysaineena
    - b) soraa ympärysaineena
- Gårdskulla, Siuntio
  - 2 lohkoa, 5,5 ja 4,5 ha
  - pinta- ja salaojavaluntavesien määrää ja laatua

Jokioinen, Nummelmän koekenttä

Pinta-alat, ha	Alue A	Alue C	Alue B	Alue D
Salaojavalunta	2.9	1.7	1.3	3.4
Pintavalunta	2.4	1.2	0.7	2.7

Jokioinen, mittauskoppi, 27.8.2007

Jokioinen, mittausjärjestelyt

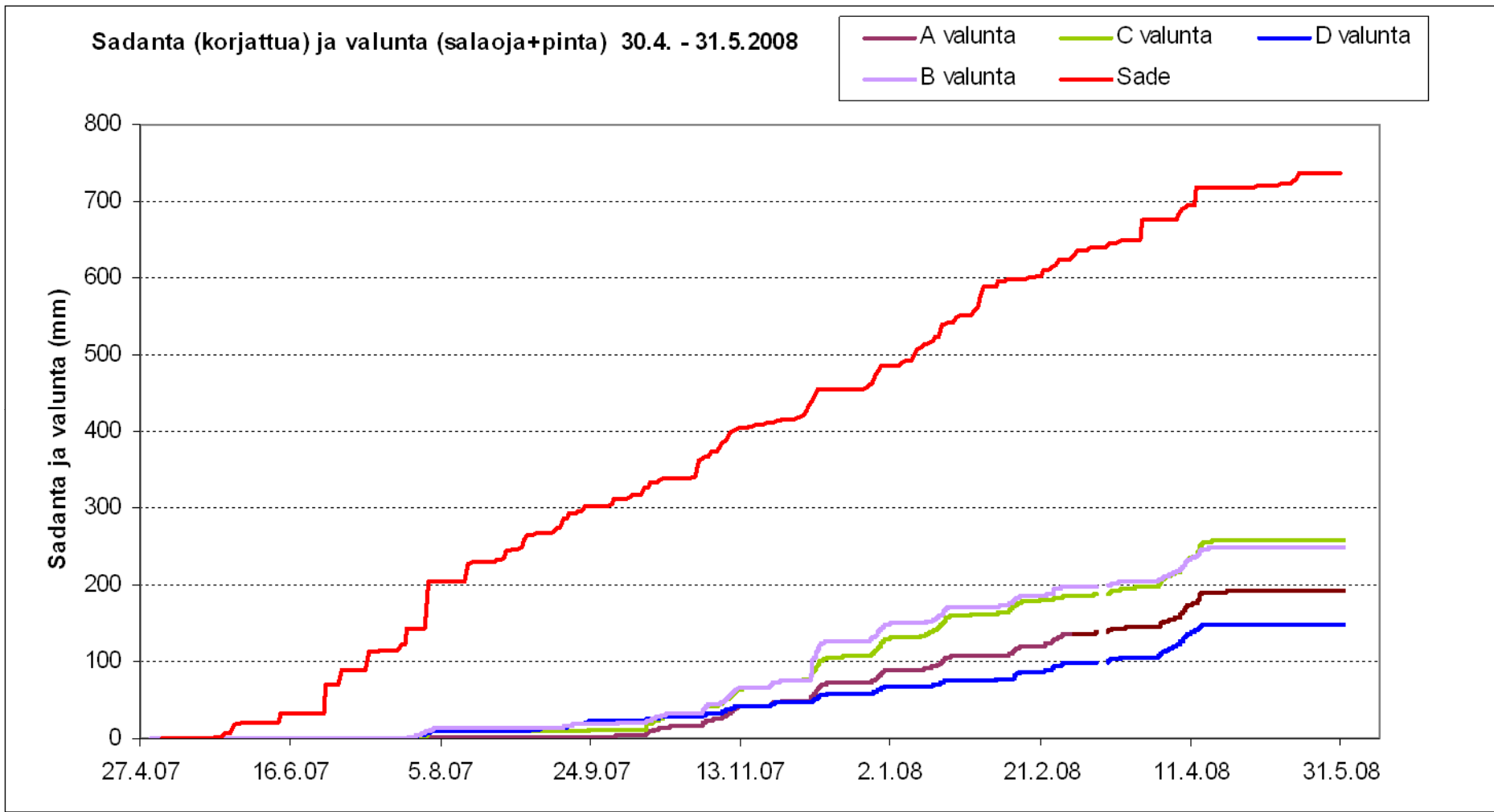

Jokioinen, vesimittari

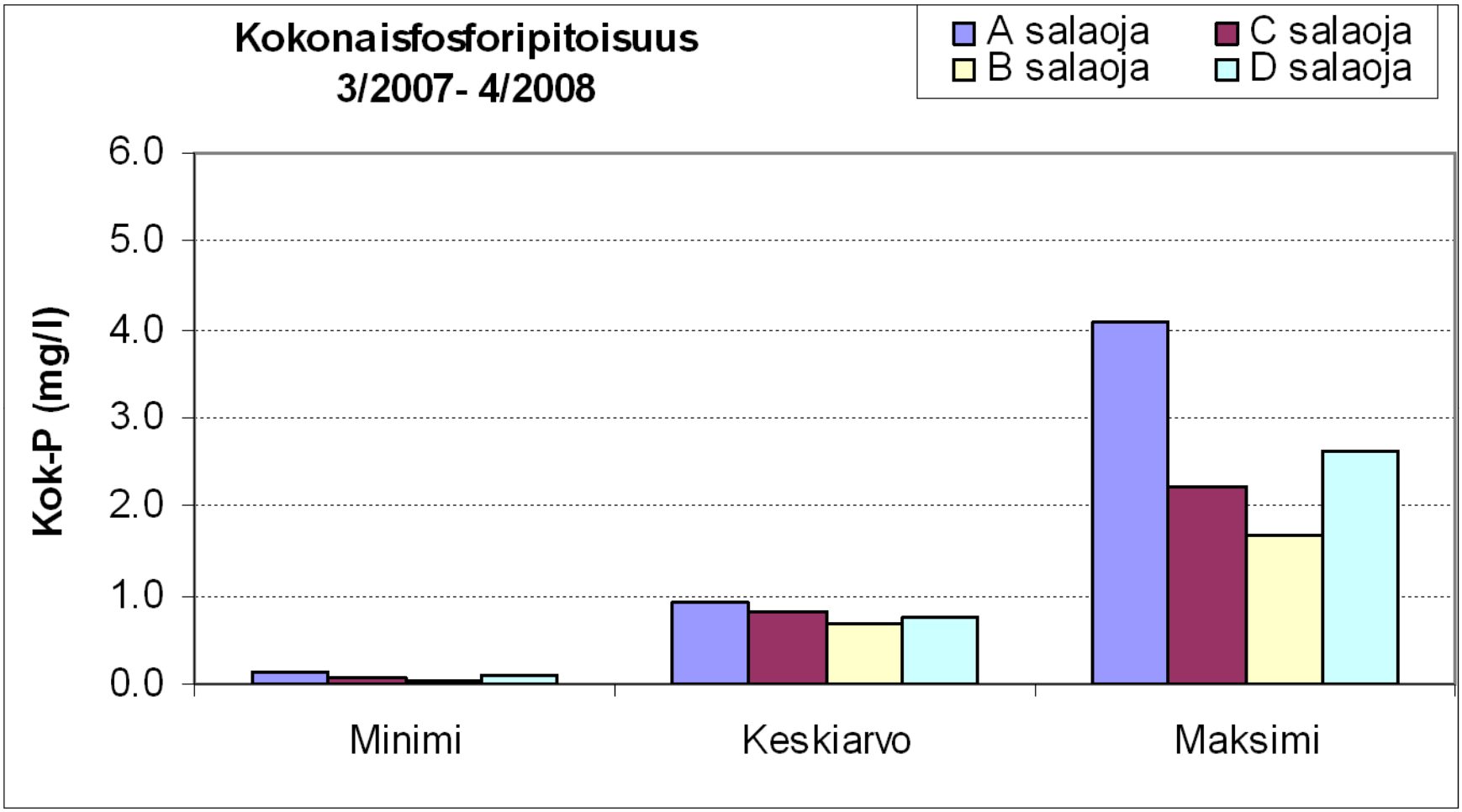

Jokioinen, pintavaluntakeräily, 17.4.2007

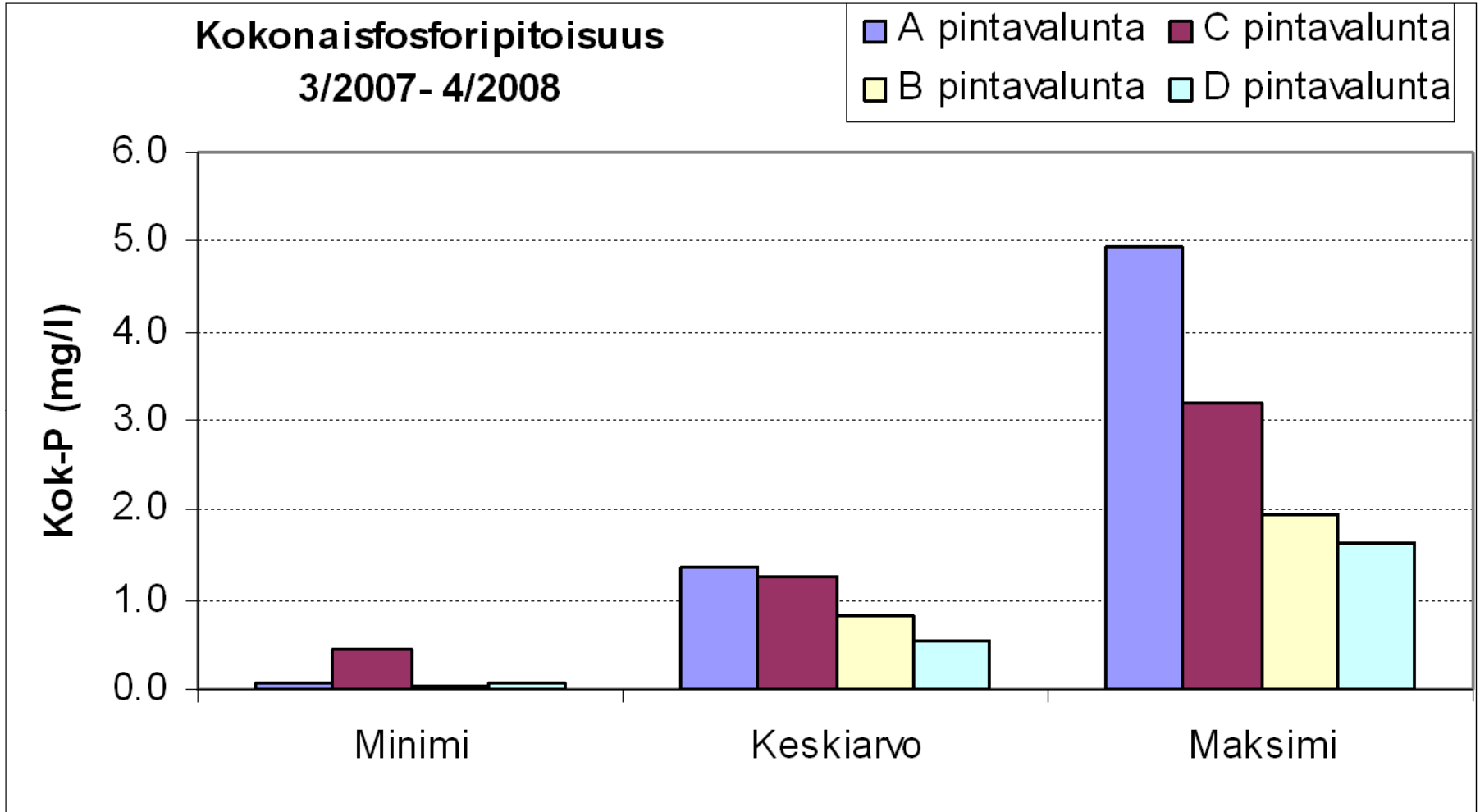
Nummela, salaoja- ja pintavalunta sekä sademäärä

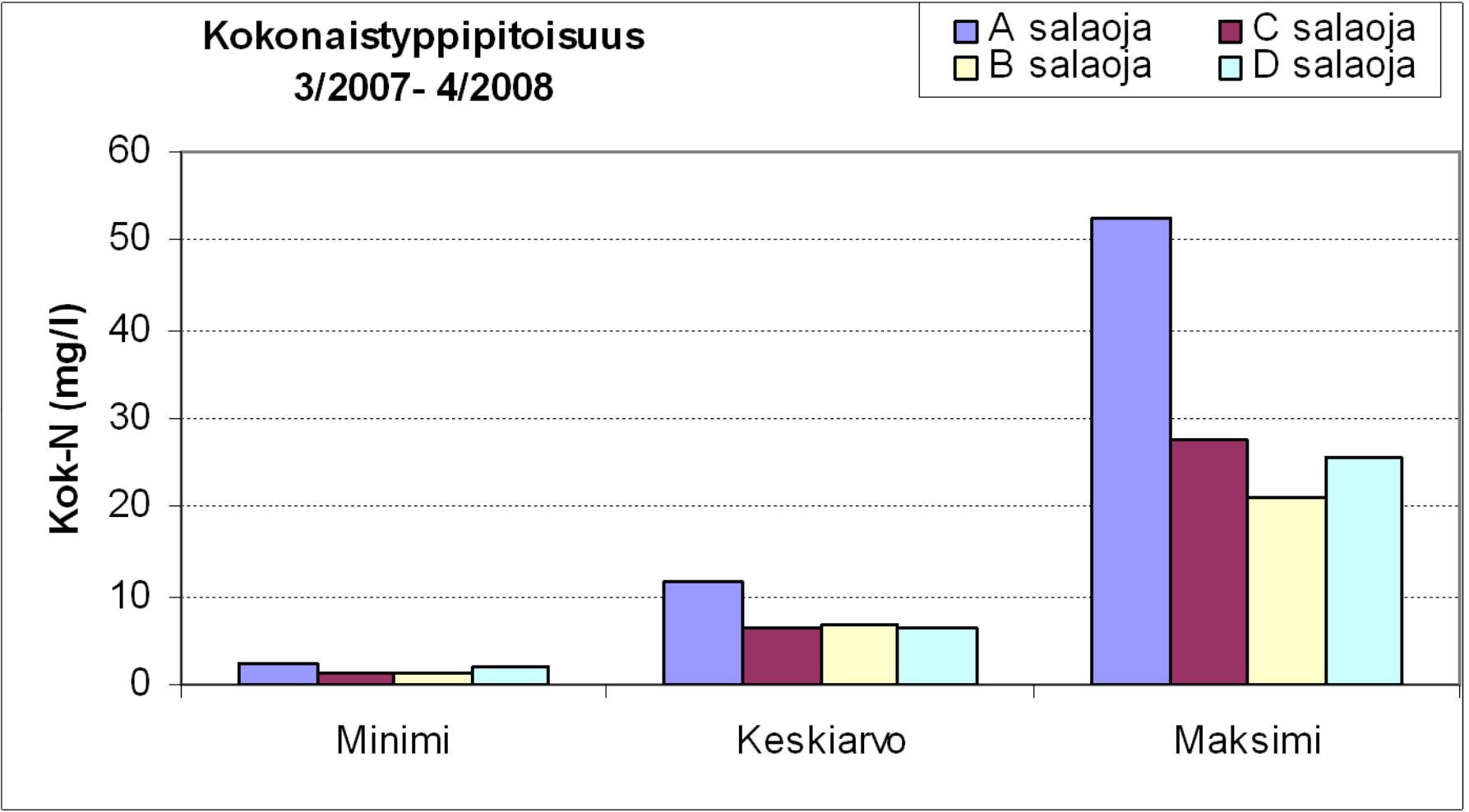
Nummela, kokonaisfosfori, salaoja

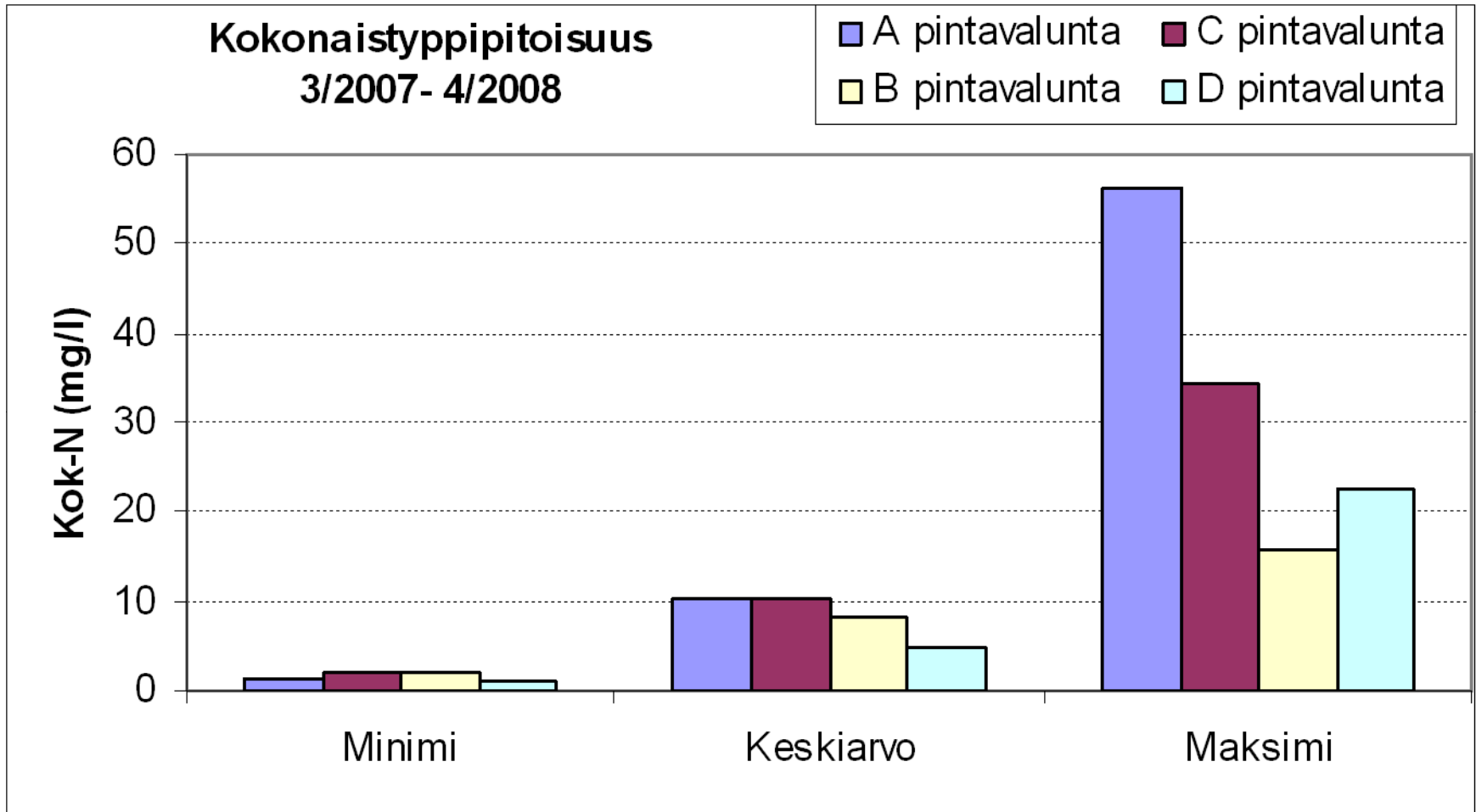
Nummela, kokonaisfosfori, pinta

Nummela, kokonaistyyppi, salaoja

Nummela, kokonaistyyppi, pinta

Täydennysojitukset

Menetelmä 1

- sora ympärysaineena
- ojaväli 16 m, uusi 8 m
- vanhat ojat säilytetään
- Kaivava kone

Menetelmä 2

- ohut suojakangas
- ojaväli 6 m
- vanhat ojat rikotaan
- aurakone

Täydennysojitukset

Menetelmän 1 putkenlaskutekniikkaa

Menetelmän 1 työn jälkeä

Menetelmän 2 putkenlaskutekniikkaa

Menetelmän 2 työn jälkeä

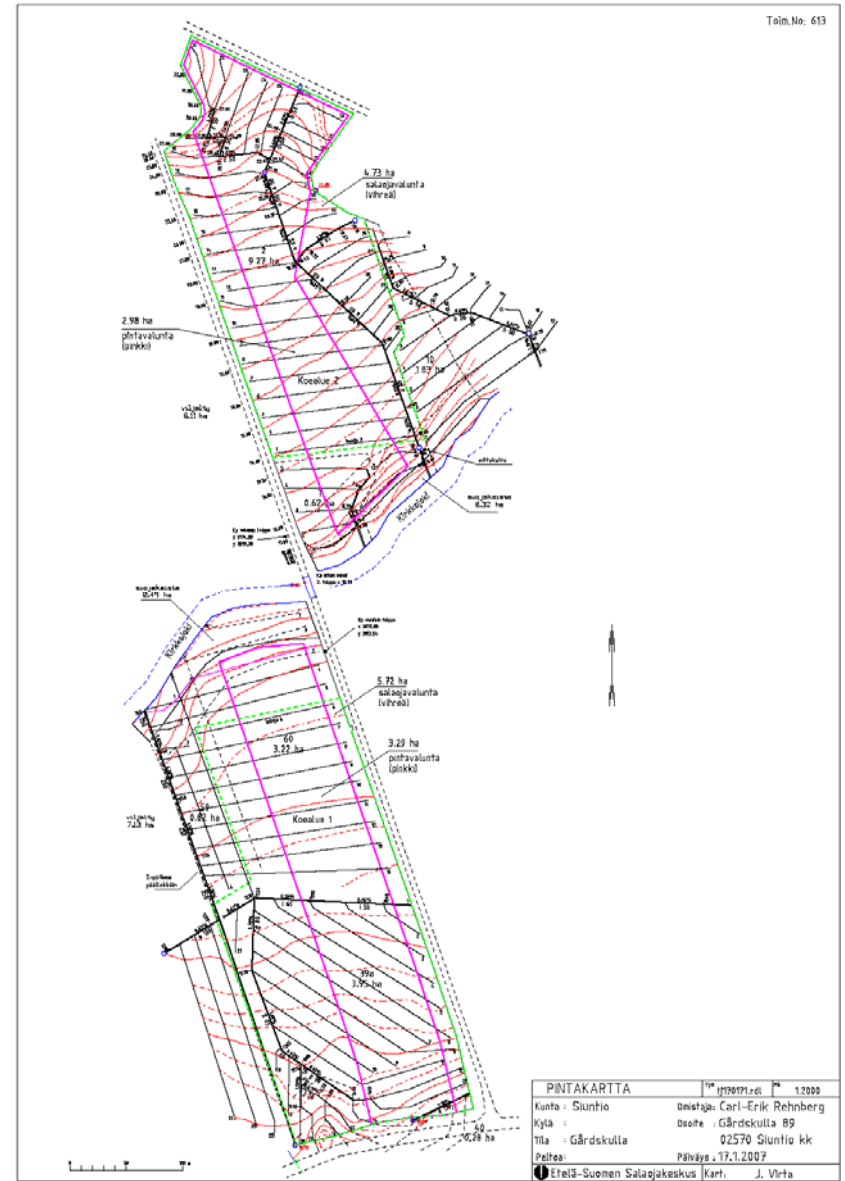

Gårdskulla

- 2 lohkoa, 5,5 ja 4,5 ha
- savi
- kaltevuus 1 ja 5 %
- syysvehnä

Koejärjestelyt

- vesimittarit ja kokoomänäytteenotto betonikaivoissa
- dataloggeri
- aurinkokennot

Gårdskulla

Mitataan jatkuvana

- sade
- pinta- ja salaojavalunta
- pohjavedenpinnan korkeus
- fosfori, typpi ja kiintoaine kokoomanäytteestä

Lisäksi

- roudan syvyys, lumen syvyys ja vesipitoisuus
- sadon määrää
- maaperätutkimukset

Gårdskulla, Alue 1, 12.3.2008

Gårdskulla, mittauskaivo, aurinkokenno

25.10.2007

Gårdskulla, mittauskaivo

25.10.2007

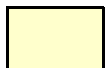
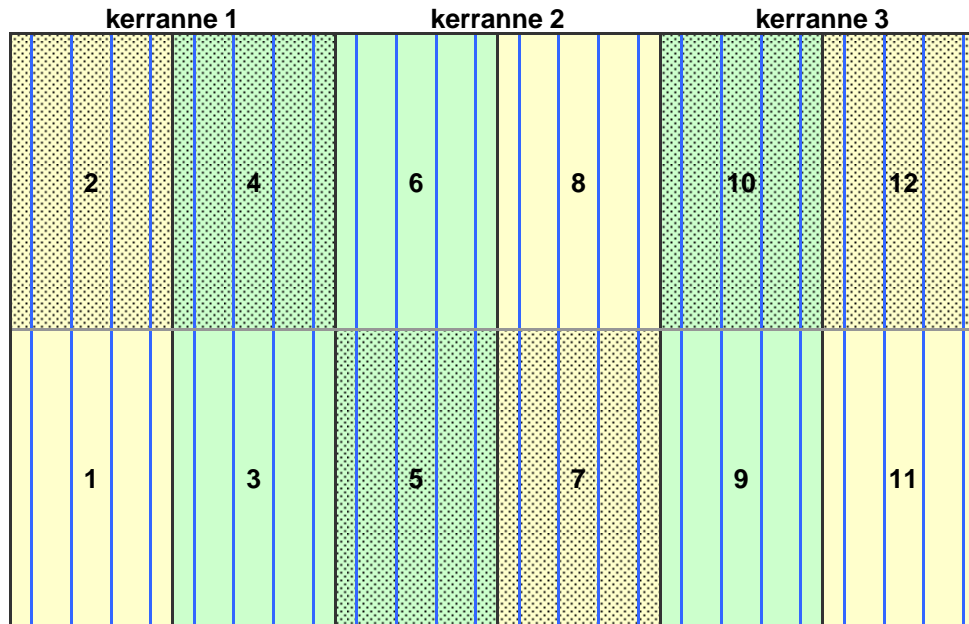
Gårdskulla, pintavaluntakeräily, Alue 1

23.10.2007

Sotkamon koekenttä

- MTT:n kenttä
- eri ojitusmenetelmien vaikutusta satoon

vilja

nurmi

jankkurointi

ojaväli 8 m

koealue 86 m * 192 m

2. Uudet tilakohtaiset seurantakohteet

- nykyisistä laatuvaatimuksesta poikkeavat
- 8 tilaa, ojittaneet 2006-07
- seurataan muutoksia
  - kuivatustilassa
  - maan rakenteessa

3. Vanhat koekentät,

- 1908-1949
  - ojaetäisyys, ojasyvyys, ympärysaine, routa
  - Maanviljelystaloudellinen koelaitos, Salaojayhdistys, Suomen Suoviljelyyhdistys, Maataloushallituksen insinööritoimisto
  - Tikkurila, Jokioinen, Porvoo, Vihti

- 1950
  - laajamittaista
  - ojaetäisyys, ojasyvyys, turvemaat, myyräojitus, raudan saostus, avo-ojat/salaojat
  - Rovaniemi, Ruukki, Jokioinen, Tikkurila, Muhos
- 1970
  - maan tiivistyminen, ravinnehuuhtoumat
  - Maat. tutk.keskus, Vakola, Vesihallitus
  - Jokioinen, Liperi, Maaninka, Vihti

- 1980
  - kuivatuksen tehostaminen, toimintahäiriöt, huuhtoumia
  - Jokioinen, Ruukki, Aurajoki, Tohmajärvi
- 1990
  - huuhtouma
  - Jokioinen, Lapua, Tyrnävä, Kirkkonummi
- 2000
  - huuhtouma, ympärysaine
  - Siuntio, Jokioinen

- Eri salaojitusmenetelmien pitkäaikaisvaikutukset
  - Jokioisissa tutkitaan vanhojen koekenttien maan rakennetta ja vedenjohtavuutta, Gradutyö, HY
- Ruotsissa 1948-70 laajaa koekenttätoimintaa
  - salaojasyvyyden ja ojavälin vaikutukset satoon

4. Tilakohtaisten kokemusten kartoitus

- Köyliön Vanhakartano
  - Satakunnassa
  - 140 ha, vihannesviljelyä
  - käytetty eri salaojitusmenetelmiä
- Muut kohteet
- Lill-Nägels
  - Kirkkonummella
  - hakkeen käyttö
  - tiivistyneen maan muutosten

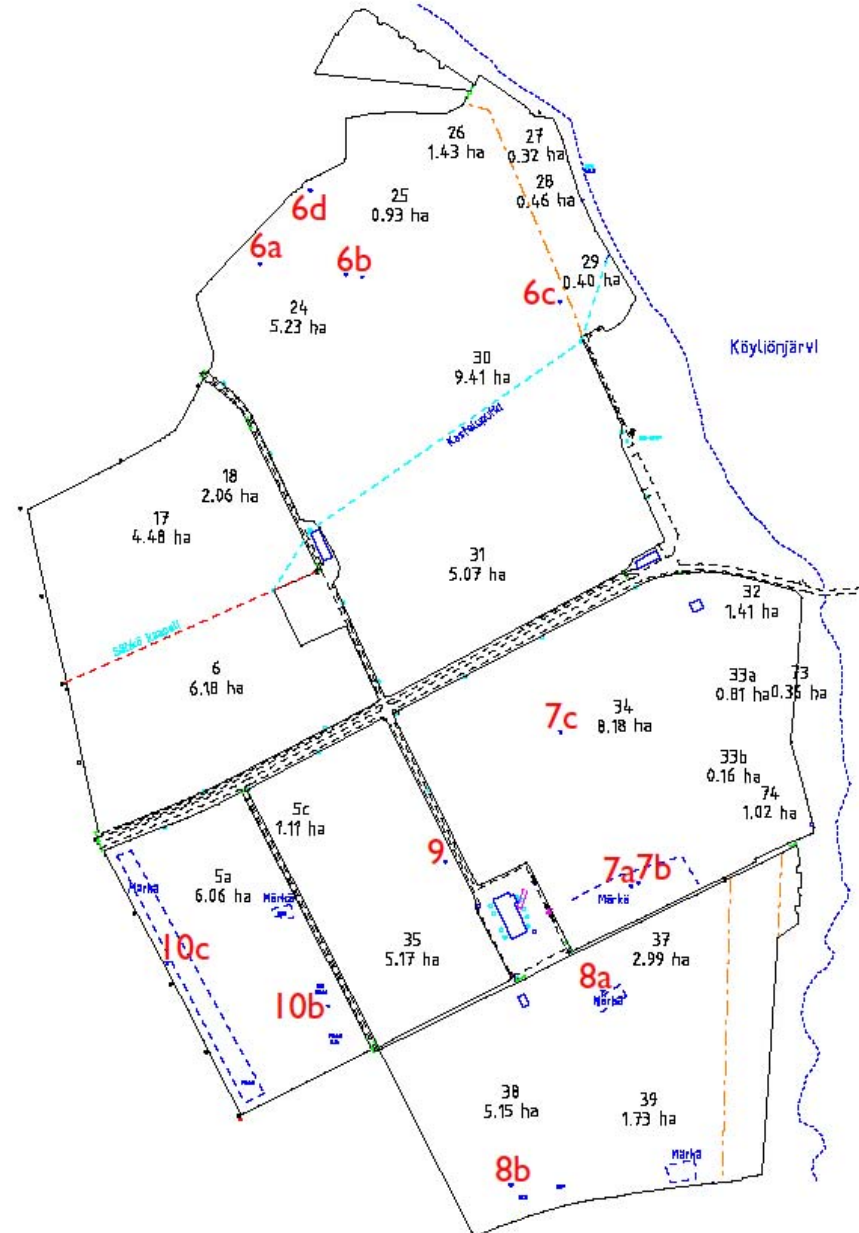
Köyliön Vanhakartano

Salaojitettu 1930-luvulla

Osittain uusintaojitettu
1997-1999 ohuella suoja-
kankaalla ja pienellä
ojavälillä. Osa lohkoista
syväkuohkeutettu 2002.

Hieta- ja savilohkoja.

Vettymishaittoja
paikotellen.

Lohko6, piste 6c

Savimaa
6.10.2008

Ohut suojakangas

Hieman saostunut

Lohko 7, piste 7a

Hietamaa
13.6.2008

Suojakangas on
haurastunut n. 10
vuodessa

Lohko 7, piste 7 a

Saostumia oli muoviputkessa, jonka ympärysaineena oli suojakangas, muttei tiiliputkessa, jonka ympärysaineena oli sora. Hietamaa 13.6.2008.

Lohko 7, piste 7c

Hietamaa

6.10.2008

Ohut suojakangas

Saostumia

Piste 8 a

Hietamaa

6.10.2008

Ohut suojakangas

Saostumia

Piste 8b

Hietamaa
6.10.2008

Ohut suojakangas

Ei saostumia

Piste 10a

Hietamaa

13.6.2008

Ilman ympärysainetta

Saostunut

Piste 10b

Hietamaa
6.10.2008

Ilman ympärysainetta

Hieman saostumia

Piste 10c

Hietamaa

6.10.2008

Kokoojaoja

Ilman suojakangasta

Saostunut

Kustannukset

	Menetelmä 1	Menetelmä 2
Ojan metrihinta	Sora	Suojakangas
Putken hinta, e/m	0,36	0,36
Ympärysaine	0,19	0,08
- ojanteko		0,80
- ojanteko ja sorastus	1,40	
Yhteensä, e/m	1,95	1,24
Ojituksen hehtaarikustannus		
Täydennysojitus		
Ojaväli, m	16	6
Kustannus, e/ha	1 219	2 067
Uusi ojitus		
Ojaväli, m	12	6
Kustannus, e/ha	1 560	2 067